

nemzeti érzése és a nemzet multja alapján a jövőbe vetett bizalma optimizmusaival keresi nemzeti történetünkben a tiszta igazságot és az általa megközelíthető erkölcsiséget, minden nemzeti életet s az összes nemzeti értékeket át-

Hóman kultuszminiszter:

Fölépítjük az ideg- és elmeklinikát, az egyetemi sportcsarnokot és méltó hajlékot adunk a kórbonclani intézetnek

Bevezetőben elmondotta, hogy régi egyetemi szokás szerint az újonnan fölavatott doktor szaktudományi értekezést olvas föl, de ő, a történész, aki most tiszteletbeli orvosdoktor lett, nem olvashat föl orvosi értekezést s ezért kénytelen eltérni ettől a szokástól.

— Méltóztatassanak ezért megengedni — mondotta Hóman Bálint dr. kultuszminiszter —, hogy ne a történetíró, hanem az ember: a Ferenc József-tudományegyetem egykori professzorának fia és a magyar élet egyik szerény munkása mondjon köszönetet a szeretetért, bizalomért, elismerésért. A magyar nemzet hivatott vezére immár nyolcadfélszáz óta tisztelettel meg legmagasabb bizalmával és ennek minden látható jelével. A törvényhozás ugyanez idő alatt megértéssel és bizalommal támogat. Idegen államfők részéről sok, nagy kitüntetésben részesültem. Nagy miniszterem, Szeged városának felejtethetetlen követője, majd mikor a kormány tagja lettem, az egymást követő miniszterelnökök belső munkatársukká fogadtak és minden úton-módon kifejezést adtak munkám megbecsülésének. A legrégibb magyar város, melynek országgyűlési képviselője vagyok, befogadott polgárainak közösségébe. Hazai és külföldi egyetemek, akadémiák, tudós társulatok és társadalmi egyesületek hosszú sora tisztelt meg e ma elnyert kitüntetéshez hasonló kitüntetéssel. Közéleti és hivatali működésem értékmérőjét és jutalmát nem tímiban, rangban, rendjelenekben, külső elismerésekben keresem, hanem Kormányzó Urunk velem szemben oly sokszor, érdememen fölül kifejezett bizalmában.

— Most hét esztendeje — folytatta beszédét a kultuszminiszter — miniszterségem első évében a kényszerű takarékosági intézkedések során az a kötelesség hárult rám, hogy az elődeimtől vállalt és törvényben is meghatározott kötelességhez képest az egyetemek költségvetését megszorítsam s a tanszékek létszámcsökkentését akár egy egyetem, vagy több egyetemi kar megszüntetése árán is, végrehajtsam. Az egyetemek tanárai és az egyetemi városok ideges nyugtalansággal fogadták az erről szóló hírt s a feszültség egyre fokozódott, amikor gyanús forrásokból képtelen hírek keltek szárnyra állítólagos egyetemromboló szándékairól.

A kultuszminiszter ezután részletesen ismertette meditációit, aggodalmait az egyetemi tanszékek megszüntetése fölött s azokat a lehetőségeket tárta föl, amelyek a takarékoság kényszerűségéből akkor adódtak. Végül is a legjobb megoldást találták meg s amikor ő személyesen végiglátogatta az egyetemi városokat, némiképpen igyekezett megnyugtanni a kedélyeket.

— De a jó orvos nemesak vág — folytatta beszédét a kultuszminiszter —, hanem gyógyít is. Erre törekedtem én is s amióta az ország kilábalott súlyos gazdasági betegségéből s újra mód nyílt a költségvetés emelésére. Bejelenhetem, hogy a Ferenc József-tudományegyetem fejlődését csak úgy tudom elképzelni, ha mielőbb fölépítjük az ideg- és elmeklinikát, az egyetemi sportcsarnokot, méltó hajlékot adunk a kórbonclani intézetnek.

A miniszter beszédét itt lelkes taps szakította félbe. Hóman Bálint dr. miniszter ezekkel a szavakkal fejezte be beszédét:

— Az ünnepies pillanatban, amikor a meg-

fogó, igazi nacionalizmus alappilléret. Egyelmes uram, ezért a munkásságáért méltóztatassék egész egyetemünk mélyeséges tiszteletének, igaz nagyrabecsülésének és hálájának kifejezésekként fogadni ezt a honoris causa doktori oklevelet.

A rektor beszédének befejezése után percekig zúgott a taps, majd Hóman Bálint dr. emelkedett szólásra.

szönetemet fejezem ki az egyetem tanácsának és tanárainak, szívem mélyéig elrészekenülve gondolkodom vissza az én jószágos, okos édesapámra, aki pályakezdésének éveit után, idestova hetven éve, a kolozsvári Ferenc József-tudományegyetem egyik első tanára volt a rövidre szabott élete végéig mindig szeretettel gondolt vissza a klasszika-filológia kolozsvári tanszékeire, ennek az egyetemnek tanárai körében töltött tizenhárom esztendőre. Ugy érzem, az ő nevében is megköszönhetem, hogy fiát maguk közé fogadták.

A miniszter beszéde után percekig zúgott a taps, utána Baló József dr. rektor a díszdoktori avatást beárta.

Látogatások

Hóman Bálint kultuszminiszter felesége, valamint fia társaságában, Szily Kálmán, Fáy István és Stolpa József államtitkárok kíséretében meglátogatta az egyetemi karokat, a klinikákat és az intézeteket. Megtekintette a miniszter és kísérete a Városi Múzeumot és a Sámogyi-könyvtárt, majd látogatást tett Tótsándor dr. főispánnál és Pálffy József dr. polgármesternél.

Ezen a földön magyar tudományt kell művelni és magyar politikát kell folytatni

Általános figyelem közepette emelkedett szólásra Hóman Bálint dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter. Beszédét köszönettel kezdte. Meghatódva látja az egyetemnek és a város polgármesterének a barátságát. Hangsúlyozta, közte és a város, valamint az egyetem között semmi nézeteltérés nincsen már.

— Abogy a vendégeket látom — mondotta —, élén Glattfelder Gyula esanádi püspökkel, úgy érzem, Budapest, Szeged, Kolozsvár és Temesvár szelleme ölelkezik össze. Ez mindennél ékebben bizonyítja, hogy együvé tartozunk. Nem győzöm eléggé hangsúlyozni, hogy a magyarság csak akkor erős, ha az összes erők összefognak a nemzet boldogulására. A nemzetek tanulnak egymástól, minden nemzet ápolja a tudományt, amely az egész emberiség javát szolgálja, de mindenkor meg kell tartani nemzeti sajátosságát. At kell venni más nemzetektől, ami a haladás szempontjából föltétlenül szükséges, de at kell gyűrnünk magyarrá és mindig magyar művet kell alkotnunk. Így kell ezt tenni a tudományos életben, így a politikában, de sohasem szabad szolgásgot elfogadnunk, hanem egyenrangúaknak kell maradnunk a nemzetek nagy közösségében. Ezen a földön magyar tudományt kell művelni és magyar politikát kell folytatni. Önbizalom és önkritika, ebben kell előhaladnunk. Szeged ebben példát mutatott. Ujjászületett a 61 év előtti árvíz után és innen indult meg az egész ország ujjászületése 20 év előtt is, nagy Vezérünkkel az élen innen indult el a nemzeti hadsereg. Poharamat Szeged és a szegedi egyetem fölvirágzására emelem.

Glattfelder püspök beszéde

A miniszter beszédét többször szakította félbe tapsvihar. Utána Glattfelder Gyula dr. esanádi püspök mondott nagyhatású beszédet.

— Mindnyáján itt vagyunk lélekben, határon innen és túlról — mondotta a megyéspüspök — s úgy érzem, köszönetet mondhatok

A Ferenc József-tudományegyetem 14 órakor 150 terítékes díszebédet adott a Tisza-szálloda hangversenytermében Hóman Bálint tiszteletére. Az ebéden megjelent Glattfelder Gyula dr. esanádi püspök is Sopsich János prépost, püspöki irodaigazgató társaságában. Az első pohárköszöntőt Hóman Bálint mondotta, Magyarország kormányzójának egészségére ürítette poharát. A vendégek helyükről föllálva percekig ünnepelték Magyarország Nagyrát.

Baló József dr. rektor a miniszter feleségét és a budapesti vendégeket köszöntötte. Idézte Hóman Bálint szavait: *amely nemzet nem emancipálja magát a külföldtől, az külföldnek tudományos rabszolgája lesz.* A Ferenc József-tudományegyetem a magyar művelődés letéteményese, a hómani értelmezésben.

Buza László prorektor az egyetemi tanács és professzorok nevében Glattfelder püspököt és a föbbi vendégeket üdvözölte, közöttük az egyetemek képviselőit. Hangsúlyozta Buza professzor, hogy az egyetem nem felejt el azt az áldozatot, amelyet érte Szeged városa hozott.

Pálffy József dr. polgármester pohárköszöntőjében hangsúlyozta, hogy Szeged évszázados küzdelmet folytatott a püspöki székhely és az egyetem elnyeréséért. Hangsúlyozta a polgármester, hogy nagy örömeire szolgált mindenkinek, hogy Szeged városa és a kultúzkormányzat, illetve Hóman Bálint miniszter között a legnagyobb a harmónia.

Domanovszky Sándor, a budapesti Pázmány Péter-tudományegyetem rektora szeretettel üdvözölte a kultuszminisztert, aki a budapesti egyetemnek magántanára, rendkívüli és rendes tanára volt. Megköszönte azt a meleg szeretetet, amelyet a mostani ünnepségen Szegeden tapasztaltak.

nevükben a miniszter úr invocációja után.

Közvetlenséggel beszélt el ezután esanád püspöke, hogy eddig mint a jogikar tiszteletbeli doktora, kissé feszélyezve érezte magát, de most, hogy az orvosi kar történést avatott díszdoktorrá, megnyugodott.

— Szeretnék aggodalmakat eloszlatni — folytatta beszédét a esanádi püspök —, amelyeket alaptalannak tartok. Ismerem Hóman Bálintot régen s az a tudós, aki oly mélyen és igazságosan lát a múltba, nem vádolható elfogultsággal. Nem kellett a mai ünnepeken elmentéket elsimítani, mert ellentétek nem is voltak, de nem is lehetnek magyarok között. Néhai Concha Győző szavait idézem: *a társadalom olyan, mint a lánc, amelynek szeméi ránkigálják, húzigálják, de azért tartják egymást.* Szeged és a kultúzkormányzat, sőt az egész kormány és az egyetem együttműködésére emelem poharam.

A püspök szavait a vendégek hosszasán megtapsolták.

Tea a megyéspüspöknel

Délután 17 órakor Glattfelder Gyula dr. esanádi püspök teán látta vendégül Hóman Bálint kultuszminisztert és családját, valamint a budapesti és szegedi előkelőségeket. A tea után a miniszter és kísérete megtekintették a felsőtanyai árvizet, majd a 19.20 órai gyorsvonattal visszatértek Budapestre.

Árverési hirdetmény

Szeged sz. kir. város Árverési Csarnoka Oroszlán-utca 4. szám alatti hivatalos helyiségében 1940. április 20. és 22-én árverést tart, mely alkalommal a Városi Zálogháznál és Kézművesbanknál 1940. február 29-ig, valamint a Dr. Simon György-zálogháznál 1940. március 20-ig lejárt és nem rendezett zálogtárgyak kerülnek árverésre. Szombaton, 20-án ékszer, míg 22-én, hétfőn délután fél 4-kor ingóságok kerülnek árverésre.